

ŽIVOPISNA KARTOGRAFIJA

U novom kartografskom rječniku (Frančula i dr. 2020) emocionalna kartografija ovako je definirana: dio kartografije koji se bavi trima glavnim aspektima odnosa između karata i emocija: emocije koje želimo kartografirati, emocije koje oblikuju proces kartografiranja i kartu i emocije doživljene primjenom karata (En. emotional cartography, Fr. cartographie émotionnelle, Nj. emotionale Kartographie).

Google Scholar pronalazi naziv *emotional cartography* u naslovima 28 radova. To je novi termin jer se prvi puta spominje u knjizi koju je uredio Christian Nold (Nold 2009).

Za tematiku koja povezuje karte s emocijama Fish (2021) uvodi termin *vivid cartography* (živopisna kartografija) i naglašava da kartografe sve više zanima razumijevanje ne samo kognitivnih implikacija oblikovanja karata već i afektivnih odgovora na oblikovanje karata. Uvodi termin *vividness* (živopisnost), izraz koji se koristi u drugim domenama komunikacije za opisivanje sadržaja koji privlači pažnju, izaziva emocije i čini udaljene teme bližima čitateljima.

Na osnovi intervjua sa stručnjacima, koji se prvenstveno bave izradom karata klimatskih promjena, ilustrira kako kartografi stvaraju uvjerljive karte koje se podudaraju s definicijom živopisnosti i navodi elemente od kojih se sastoji: (1) vizualna naglašenost, (2) vidljiva promjena tijekom vremena, (3) upotreba boja emocionalno podudarna s podacima, (4) izbor projekcije, (5) simbolizacija, (6) oblikovanje legende, (7) izgled i (8) novo oblikovanje.

Naglašenost je već ustaljeni pojam u kartografiji i široko se koristi, npr. primjenom kontrasta i hijerarhije, za izradu karata koje imaju odjek kod publike. Naglašenošću pojedinih dijelova sadržaja karte kartograf usmjerava pažnju čitatelja i sadržaj karte čini emocionalno zanimljivim, neposrednim i konkretnim.

Vizualni prikaz promjena tijekom vremena ključna je komponenta u izradi karata klimatskih promjena koje su točne i imaju utjecaja na publiku. To se može postići nizom karata na kojima su vidljive promjene tijekom godina ili animacijom.

Boje na kartama mogu se uskladiti s podacima primjenom boja koje su usklađene s mjeranjem i strukturom podataka (analitička podudarnost) ili su usklađene s osjećajima koje izaziva skup podataka (afektivna podudarnost).

Kartografske projekcije trebaju omogućiti dobro oblikovanje karte, što ponekad znači primjenu kosih projekcija da bi se čitateljima skrenula pažnja na određene podatke.

Kartografi vladinih organizacija imaju detaljne upute za oblikovanje karata kojih se striktno drže, što omogućuje laku usporedivost svih njihovih karata. U medijskim organizacijama slijedenje određenog stila nije tako dosljedno kao u državnim organizacijama. Svaka karta oblikuje se tako da bude prepoznatljiva.

Što se tiče potrebe za novim načinima oblikovanja mišljenja se razlikuju. Kartografi *National Geographica* i *The New York Timesa* ističu potrebu za novim načinima oblikovanja, a kartografi *Earth Observatory group* smatraju da sve njihove karte trebaju imati slično oblikovanje.

Literatura

- Fish, C. S. (2021): Elements of Vivid Cartography, *The Cartographic Journal*, <https://doi.org/10.1080/00087041.2020.1800160>, (8. 7. 2021.).
- Frančula, N., Lapaine, M., Jazbec, I-P. (2020): Kartografski rječnik, Hrvatsko kartografsko društvo, Naklada Dominović, Zagreb, <https://www.bib.irb.hr/1077262>, (8. 7. 2021.).
- Nold, Ch. (Ed.) (2009): Emotional cartography, Technologies of the Self, Raos Media, <http://emotionalcartography.net/EmotionalCartographyLow.pdf>, (8. 7. 2021.).